

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2008/44
Karar Sayısı : 2011/21
Karar Günü : 20.1.2011
R.G. Tarih-Sayı : 14.04.2011-27905

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURANLAR:

- 1- Ankara 9. İdare Mahkemesi (Esas Sayısı: 2008/44)
- 2- Şanlıurfa 3. Asliye Ceza Mahkemesi (Esas Sayısı: 2010/109)

İTİRAZLARIN KONUSU: 25.5.2005 günlü, 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu'nun;

1- 9. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi ile (3) numaralı fıkrasının son cümlesinin,

2- 10. maddesinin,

3- 12. maddesinin,

4- Geçici 2. maddesinin,

Anayasa'nın 2., 5., 10., 11., 12., 17., 20. ve 40. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Arşive alınan mahkumiyet kararlarının arşiv kayıtlarından çıkartılması istemiyle açılan davalarda, itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkemeler, iptalleri için başvurmuşlardır.

III- YASA METİNLERİ

A- İtiraz Konusu Yasa Kuralları

1- 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu'nun iptali istenen bent ve cümleyi de içeren 9. maddesi şöyledir:

'Adlî sicil bilgilerinin silinmesi

Madde 9- (1) Adlî sicildeki bilgiler;

a) Cezanın veya güvenlik tedbirinin infazının tamamlanması,

b) Ceza mahkûmiyetini bütün sonuçlarıyla ortadan kaldıran şikayetten vazgeçme veya etkin pişmanlık,

c) Ceza zamanaşımının dolması,

d) Genel af,

Halinde Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce silinerek, arşiv kaydına alınır.

(2) Adlî sicil bilgileri, ilgilinin ölümü üzerine tamamen silinir.

(3) Türk vatandaşları hakkında yabancı mahkemelerce verilmiş olup 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (f) bendine göre adlî sicile kaydedilen hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûmiyet hükümleri, kesinleştiği tarihten itibaren mahkûmiyet kararında belirtilen sürenin geçmesiyle, Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce adlî sicil kayıtlarından çıkartılarak arşiv kaydına alınır. **Adlî para cezasına mahkûmiyet hükümleri ile cezanın ertelenmesine ilişkin hükümler, adlî sicil kaydına alınmadan doğrudan arşive kaydedilir.'**

2- 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu'nun iptali istenen 10. maddesi şöyledir:

'Arşiv bilgilerinin istenmesi

Madde 10- (1) Arşiv bilgileri;

a) Kullanılış amacı belirtilmek suretiyle, kişinin kendisi veya vekâletnamede açıkça belirtilmiş olmak koşuluyla vekili,

b) Bir soruşturma veya kovuşturma kapsamında Cumhuriyet başsavcılıkları, hâkim veya mahkemeler,

c) Yetkili seçim kurulları,

d) Özel kanunlarda gösterilen hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşları,

Tarafından istenebilir.

(2) Kanunda açıkça belirtilmediği takdirde, kişi hakkında alınacak bir karar veya yapılacak bir işlemle ilgili olarak, bir yakınının adlî sicil ve arşiv kayıtları istenemez ve bu bilgiler, kişiyi herhangi bir haktan yoksun bırakmak için dayanak olarak kullanılamaz.

(3) Onsekiz yaşından küçüklerle ilgili adlî sicil ve arşiv kayıtları; ancak soruşturma ve kovuşturma kapsamında değerlendirilmek üzere Cumhuriyet başsavcılıkları, hâkim veya mahkemelerce istenebilir.'

3- 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu'nun iptali istenen 12. maddesi şöyledir:

'Adlî sicil ve arşiv bilgilerinin silinmesi

Madde 12- (1) Arşiv bilgileri, ilgilinin ölümü üzerine ve her halde kaydın girildiği tarihten itibaren seksen yılın geçmesiyle tamamen silinir.

(2) Fiilin kanunla suç olmaktan çıkarılması halinde, bu suçtan mahkûmiyete ilişkin adlî sicil ve arşiv kayıtları, talep aranmaksızın tamamen silinir.

(3) Kanun yararına bozma veya yargılamanın yenilenmesi sonucunda verilen beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararının kesinleşmesi halinde, önceki mahkûmiyet kararına ilişkin adlî sicil ve arşiv kaydı tamamen silinir.'

4- 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu'nun iptali istenen Geçici 2. maddesi şöyledir:

'Geçici Madde 2- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Adalet Bakanlığı Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce toplanmış olsun veya olmasın, suç tarihi itibarıyla bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki kayıtlar hakkında, 3682 sayılı Kanuna göre süre yönünden silinme koşulu oluşanlar silinir; diğer kayıtlar için bu Kanun hükümlerine göre işlem yapılır. Anayasanın 76 ncı maddesi ile özel kanun hükümleri saklıdır.

(2) Birinci fıkra gereğince işlem yapılarak arşive alınan kayıtlar hakkında, 3682 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde öngörülen sürelerin dolduğu veya ertelenmiş olan hükmün esasen vâki olmamış sayıldığı hallerde bu tarih esas alınarak, Anayasanın 76 ncı maddesi ve özel kanunlarda sayılan suç ve mahkûmiyetler dışındaki kayıtlar için ilgilinin, Cumhuriyet Başsavcılığının veya Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün talebi üzerine hükmü veren mahkemece veya talep edenin bulunduğu yer asliye ceza mahkemesince arşiv kaydının silinmesine karar verilir.'

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Başvuru kararlarında, Anayasa'nın 2., 5., 10., 11., 12., 17., 20. ve 40. maddelerine dayanılmıştır.

IV- İLK İNCELEME

A- Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca, Haşim KILIÇ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Sacit ADALI, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Mustafa YILDIRIM, A. Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Zehra Ayla PERKTAŞ'ın katılmalarıyla E. 2008/44 sayılı dosyada 21.5.2008 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

B- Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca, Haşim KILIÇ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Fettah OTO, Serdar ÖZGÜLDÜR, Zehra Ayla PERKTAŞ, Recep KÖMÜRCÜ, Alparslan ALTAN, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN ve Celal Mümtaz AKINCI'nın katılmalarıyla E. 2010/109 sayılı dosyada 8.12.2010 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında ise öncelikle davada uygulanacak kural sorunu görüşülmüştür.

Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 28. maddesine göre, mahkemeler, bakmakta oldukları davalarda uygulayacakları kanun ya da kanun hükmünde kararname kurallarını Anayasa'ya aykırı görürler

veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık savının ciddi olduğu kanısına varırlarsa, o hükmün iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidirler. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralların da o davada uygulanacak olması gerekmektedir. Uygulanacak yasa kuralları, davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

İtiraz yoluna başvuran Şanlıurfa 3. Asliye Ceza Mahkemesi, 5352 sayılı Kanun'un 10., 12. ve Geçici 2. maddelerinin iptalini istemektedir.

Kanun'un 10. maddesinde, arşiv bilgilerinin kimler tarafından ve hangi gerekçelerle istenebileceğine, arşiv bilgilerinin kişiyi herhangi bir haktan yoksun bırakmak için dayanak olarak kullanılamayacağına; 12. maddesinde, adli sicil ve arşiv kayıtlarının hangi hallerde silinebileceğine; Geçici 2. maddesinde ise 5352 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden önce işlenmiş, ancak 3682 sayılı Kanun'a göre süre yönünden silinme koşulları oluşmayan kayıtlar hakkında ne tür bir işlem yapılacağına ilişkin hükümler yer almaktadır.

Başvuran Mahkemenin bakmakta olduğu davada talepte bulunan, hakkında mevcut olan arşiv kaydının silinmesini istemektedir. Bu durumda, arşiv bilgilerinin kimler ve hangi gerekçelerle istenebileceği hususlarını düzenleyen, bir başka ifadeyle arşiv kayıtlarının silinmesine ilişkin hükümler içermeyen 5352 sayılı Kanun'un 10. maddesinin davada uygulanacak kural niteliğinde bulunmadığı açıktır.

Bu nedenle, 5352 sayılı Kanun'un 10. maddesinin itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, bu maddeye ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddine, oybirliğiyle karar verilmiştir.

V- BİRLEŞTİRME KARARI

25.5.2005 günlü, 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu'nun 12. ve Geçici 2. maddesinin, iptallerine karar verilmesi istemiyle yapılan itiraz başvurusuna ilişkin 2010/109 esas sayılı dosyanın, aralarındaki hukuki irtibat nedeniyle 2008/44 esas sayılı dosya ile birleştirilmesine, esasının kapatılmasına, esas incelemenin 2008/44 esas sayılı dosya üzerinden yürütülmesine, 20.1.2011 gününde oybirliğiyle karar verilmiştir.

VI- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararları ve ekleri, işin esasına ilişkin raporlar, itiraz konusu Yasa kuralları, dayanan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A- Uygulanacak Kural Sorunu

İtiraz yoluna başvuran Ankara 9. İdare Mahkemesince, 5352 sayılı Kanun'un 9. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi ve (3) numaralı fıkrasının son cümlesi ile 12. maddesinin (1) numaralı fıkrasının iptali istenmektedir.

5352 sayılı Kanun'un iptali istenen 9. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde, adli sicile kaydedilen bilgilerin, cezanın ve güvenlik tedbirinin infazının tamamlanmasından

sonra; (3) numaralı fıkrasının son cümlesinde ise adli para cezasına mahkumiyet hükümleri ile cezanın ertelenmesine ilişkin hükümlerin, adli sicil kaydına alınmaksızın doğrudan arşiv kaydına alınacağı hükmü yer almaktadır.

5352 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca arşiv kaydına alma işlemi, ancak 1.6.2005 tarihinden sonra işlenmiş ve karara bağlanmış suçlara ilişkin mahkumiyet kararları hakkında uygulanabilecektir. Bir başka ifadeyle, 5352 sayılı Kanun'un 9. maddesinin iptali istenen kurallarında öngörülen arşive alınma işlemi, 1.6.2005 tarihinden önce işlenmiş suçlardan dolayı verilen mahkumiyet kararları için uygulanamayacaktır.

Başvuran Mahkemenin bakmakta olduğu davada, davacının silinmesini istediği arşiv kaydına ilişkin mahkumiyet kararı, 5352 sayılı Kanun'un iptali istenen kuralları uyarınca değil, 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5352 sayılı Kanun'dan önce yürürlükte bulunan 3682 sayılı Kanun'un 9. maddesinin ikinci fıkrası gereğince arşiv kaydına alınmıştır. Bu durumda, 5352 sayılı Kanun'dan önce yürürlükte bulunan 3682 sayılı Kanun uyarınca arşiv kaydına alınan bir kayıt hakkında, 5352 sayılı Yasa'nın 9. maddesinin iptali istenen kuralları davada uygulanacak kural niteliğinde bulunmamaktadır.

Bu nedenle 5352 sayılı Kanun'un 9. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi ile (3) numaralı fıkrasının son cümlesinin, itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, bu bent ve cümleye ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddine, oybirliğiyle karar verilmiştir.

B- Sınırlama Sorunu

Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Kanun'un 28. maddesine göre, Anayasa Mahkemesine yapılacak başvurular, itiraz yoluna başvuran Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulayacağı yasa kuralları ile sınırlıdır.

İtiraz yoluna başvuran Şanlıurfa 3. Asliye Ceza Mahkemesi, 5352 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesinin tümünün iptalini istemektedir.

5352 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesinde, Kanun'un yürürlük tarihinden önce işlenmiş suçlara ilişkin tüm kayıtlar ile Anayasa'nın 76. maddesi ve özel kanunlarda belirtilen mahkumiyet kararlarının adli sicilden silinmesi ve arşiv kaydına alınmasına ilişkin hükümler bulunmaktadır. Bir başka ifadeyle Geçici 2. maddede 5352 sayılı Kanun'dan önce işlenmiş suçlara ilişkin tüm kayıtlar için bir düzenleme söz konusudur. Oysa, başvuran Mahkeme 'özel belgede sahtecilik suçu'na ilişkin arşiv kaydının silinememesinin Anayasa'ya aykırılığını ileri sürmektedir. Söz konusu suç Anayasa'nın 76. maddesi ile diğer özel kanunlarda belirtilen suçlar kapsamına girmektedir. Bu nedenle, 5352 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesine ilişkin esas incelemenin, maddenin (1) numaralı fıkrasının 'Anayasanın 76 ncı maddesi ile özel kanun hükümleri saklıdır.' biçimindeki son cümlesi ile (2) numaralı fıkrasının "Anayasa'nın 76 ncı maddesi ve özel kanunlarda sayılan suç ve mahkumiyetler dışındaki kayıtlar için" bölümüyle sınırlı olarak yapılmasına oybirliğiyle karar verilmiştir.

C- Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

1- 5352 sayılı Kanun'un 12. Maddesinin İncelenmesi

Başvuru kararlarında, kişinin geçmişte işlediği bir suçun üzerinden uzun yıllar geçmiş olmasına karşın bunun sosyal ve mesleki yaşamında sürekli bir engel olarak karşısına çıkarılmasının sosyal hukuk devleti, eşitlik, adalet, herkesin maddi ve manevi varlığını geliştirmesi ilkelerine, cezalandırmanın suçluları yeniden topluma kazandırması amacına, kişinin kendisiyle ilgili verilerin silinmesini talep etme hakkına, Anayasa'yla tanınmış hak ve hürriyetleri ihlal edilen herkesin yetkili makama geciktirilmeden başvuru imkanının sağlanmasını isteme hakkına aykırı olduğu belirtilerek, iptali istenen kuralın Anayasa'nın 2., 5., 10., 11., 12., 17., 20. ve 40. maddeleriyle bağdaşmadığı ileri sürülmüştür.

a) Maddenin (1) Numaralı Fıkrasının İncelenmesi

5352 sayılı Kanun'un 9. maddesinde, aynı Kanun'un 4. maddesi uyarınca adli sicile kaydedilen bilgilerin hangi hallerde arşiv kaydına alınacağı belirtilmiştir. İtiraz konusu fıkra ise aynı Kanun'un 9. maddesi gereğince arşive alınan kayıtların ilgilinin ölümü üzerine veya her halde kaydın girildiği tarihten itibaren seksen yıl geçtikten sonra silineceği hükmü yer almaktadır.

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir. Yasaların kamu yararının sağlanması amacına yönelik olması, genel, objektif, adil kurallar içermesi ve hakkaniyet ölçütlerini gözetmesi hukuk devleti olmanın gereğidir. Bu nedenle yasakoyucunun hukuki düzenlemelerde kendisine tanınan takdir yetkisini anayasal sınırlar içinde adalet, hakkaniyet ve kamu yararı ölçütlerini göz önünde tutarak kullanması gerekir.

Anayasa'nın 5. maddesinde, 'İnsanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlama' Devletin temel amaç ve görevleri arasında sayılmış; 17. maddesinin birinci fıkrasında ise herkesin, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu belirtilmiştir.

İtiraz konusu kuralla, 5352 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan istisnalar dışında, Türk mahkemeleri tarafından vatandaş veya yabancı hakkında verilmiş ve adli sicile kaydedilmiş tüm mahkumiyet hükümlerinin infaz edilmesinden sonra arşiv kayıtlarında ilgilinin ölümüne kadar veya kaydın girildiği tarihten itibaren seksen yıl süreyle muhafaza edilmesi öngörülmektedir.

5352 sayılı Kanun'un gerekçesinde de belirtildiği üzere, Türk Ceza adalet sisteminde öngörülen tekrür, erteleme, temel cezanın belirlenmesi, kamu davasının açılmasının ertelenmesi, hükmün açıklanmasının geri bırakılması gibi kurumların hayata geçirilebilmesi, bir kişinin işlediği suçun ya da aldığı cezanın milletvekili seçilmesini engelleyen Anayasa'nın 76. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilenlerden olup olmadığının saptanabilmesi ve mahkumiyete bağlı hak yoksunluğu öngören bazı özel yasalardaki hükümler nedeniyle mahkemelerce verilen mahkumiyet kararlarının kayıt altına alınmasında yasal ve anayasal bir takım gereklilikler bulunmaktadır. Ancak söz konusu gerekliliklerin, itiraz konusu kuralda öngörüldüğü üzere arşiv kayıtlarının kişinin ölümüne kadar ya da seksen yıl süreyle muhafaza edilmesi noktasında geçerli olmadığı açıktır.

Mahkemelerce verilen mahkumiyet kararlarının arşiv kaydına alınmasının gerekçesini oluşturan durumlar, bazı istisnalar dışında, kişi hakkında ömür boyu hak yoksunluğu getirmemektedir. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda yer alan ömür boyu hak yoksunluğu durumuna yer verilmemiş, hak yoksunluğu belli bir süreyle sınırlandırılmıştır. 5237 sayılı Kanun hükümlerine göre verilen bir mahkumiyet nedeniyle hak yoksunluğu, kural olarak, cezanın infazıyla sona ererken; Türk Ceza Kanunu dışındaki kanunların belli bir suçtan dolayı veya belli bir cezaya mahkumiyete bağladığı hak yoksunlukları ise 5352 sayılı Kanun'un 13/A maddesi gereğince ilk mahkumiyet kararının infaz edilmesinden itibaren belli sürenin geçmesiyle birlikte yasaklanmış hakların geri verilmesi yoluyla sona erdirilebilmektedir. Bir başka ifadeyle, arşiv kaydına alınmanın gerekçesini oluşturan kurumlar ilk mahkumiyet kararından belli bir süre geçtikten sonra kişi hakkında aleyhe bir sonuç doğurmadığı halde, söz konusu kayıtların kişinin ölümüne kadar veya kaydın girildiği tarihten itibaren seksen yıl süreyle arşivde muhafaza edilmesi gibi bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Bu durumda, tüm suçlara ilişkin arşiv kayıtlarının bu kadar uzun süre muhafaza edilmesi, suç ve cezaların nitelikleri veya ağırlıkları dikkate alınmadan tüm suçlar için geçerli tek bir sürenin belirlenmesi, bu sürenin arşiv kaydına alınmayı gerekli kılan amaçla orantılı ve makul olmaması nedeniyle Kural, adil ve hakkaniyete uygun bir düzenleme niteliğinde değildir.

Diğer taraftan, kişinin belli bir tarihte aldığı herhangi bir mahkumiyet kararına ilişkin kaydın kişinin ölümüne kadar ya da seksen yıl süreyle muhafaza edilmesi, Anayasa'nın 5. ve 17. maddelerinde belirtilen kişinin maddi ve manevi varlığının geliştirilmesi ilkesi ve cezaların ıslah edici olma amacı ile bağdaşmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2., 5. ve 17. maddelerine aykırıdır. Kuralın iptali gerekir.

Kural, Anayasa'nın 2., 5. ve 17. maddelerine dayanılarak iptal edildiğinden, ayrıca Anayasa'nın 10., 11., 12., 20. ve 40. maddeleri yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

b) Maddenin (2) ve (3) Numaralı Fıkralarının İncelenmesi

5352 sayılı Kanun'un 12. maddesinin ikinci fıkrasında, fiilin kanunla suç olmaktan çıkarılması halinde, bu suçtan mahkûmiyete ilişkin adli sicil ve arşiv kayıtlarının, talep aranmaksızın; üçüncü fıkrasında ise kanun yararına bozma veya yargılamanın yenilenmesi sonucunda verilen beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararının kesinleşmesi halinde, önceki mahkûmiyet kararına ilişkin adli sicil ve arşiv kaydının tamamen silineceği hükmü yer almaktadır.

İlgili hakkında verilen mahkumiyet kararına dayanak olan eylemin sonradan yapılan yasal değişiklikle suç olmaktan çıkarılması, kanun yararına bozma veya yargılamanın yenilenmesi sonucunda verilen beraat ya da ceza verilmesine yer olmadığı kararının kesinleşmesi hallerinde, arşive alınan kaydın arşive alınmasını gerektiren hukuksal etki ve değerinin ortadan kalkması nedeniyle arşivden silinmesinin, Anayasa'nın 2. maddesinde öngörülen hukuk Devleti ilkesine aykırı bir yönü bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle, itiraz konusu kurallar Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Kuralların, Anayasa'nın 5., 10., 11., 12., 17., 20. ve 40. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

2- 5352 sayılı Kanun'un Geçici 2. Maddesinin İncelenmesi

Şanlıurfa 3. Asliye Ceza Mahkemesinin başvuru kararında, Kanun'un 12. maddesi için belirttiği gerekçelerle itiraz konusu kuralın Anayasa'nın 5., 10., 11., 12., 17., 20. ve 40. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 29. maddesine göre, Anayasa Mahkemesi yasaların, kanun hükmünde kararnamelerin ve TBMM İçtüzüğü'nün Anayasa'ya aykırılığı konusunda ilgililer tarafından ileri sürülen gerekçelere dayanmak zorunda değildir. İstemle bağlı kalmak koşuluyla başka gerekçe ile de Anayasa'ya aykırılık incelemesi yapabileceğinden, iptali istenen kuralla ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 2. maddesi yönünden de inceleme yapılmıştır.

İtiraz konusu kuralda, 5352 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden önce işlenmiş ancak yürürlükten kaldırılan 3682 sayılı Kanun'a göre süre yönünden silinme koşulları oluşmayan kayıtlar hakkında ne tür bir işlem yapılacağına ilişkin kurallar yer almaktadır. Buna göre, Anayasa'nın 76. maddesi ile özel kanunlarda yer alan hükümler saklı kalmak koşuluyla, 5352 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden önce işlenmiş suçlar için önceki Yasa'da öngörülen silinme sürelerini dolduran kayıtlar adli sicil kayıtlarından silinecek; süre yönünden silinme koşulunu doldurmayanlar ise arşive alınacak ve önceki Kanun'da belirtilen silinme sürelerini tamamladıktan sonra arşiv kayıtları da silinecektir. İtiraz konusu kural, 5352 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden önce işlenmiş suçlara ilişkin mahkumiyet kararlarının adli sicil ve arşivden silinmesini mümkün hale getirirken, Anayasa'nın 76. maddesi ile özel kanunlarda yer alan bazı suçlara ilişkin mahkumiyet kayıtlarını kapsam dışında tutmuştur.

5352 sayılı Kanun'un 12. maddesinin (1) numaralı fıkrasına ilişkin gerekçelerle, itiraz konusu Geçici 2. maddenin (1) numaralı fıkrasının 'Anayasanın 76 ncı maddesi ile özel kanun hükümleri saklıdır.' biçimindeki son cümlesi ve (2) numaralı fıkrasının " Anayasanın 76 ncı maddesi ve özel kanunlarda sayılan suç ve mahkûmiyetler dışındaki kayıtlar için " bölümü Anayasa'nın 2., 5. ve 17. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural, Anayasa'nın 2., 5. ve 17. maddelerine dayanılarak iptal edildiğinden, ayrıca Anayasa'nın 10., 11., 12., 20. ve 40. maddeleri yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

VII- İPTAL KARARININ YÜRÜRLÜĞE GİRECEĞİ GÜN SORUNU

Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasında, 'Kanun, kanun hükmünde kararname veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez' denilmekte, 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 53. maddesinin dördüncü fıkrasında da bu kural tekrarlanarak, beşinci fıkrasında Anayasa Mahkemesi'nin, iptal halinde meydana gelecek hukuksal boşluğu kamu düzenini tehdit veya kamu yararını ihlâl edici mahiyette görürse yukarıdaki fıkra hükmünü uygulayacağı belirtilmektedir.

5352 sayılı Kanun'un 12. maddesinin (1) numaralı fıkrası ile Geçici 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının 'Anayasanın 76 ncı maddesi ile özel kanun hükümleri saklıdır.' biçimindeki son cümlesi ve (2) numaralı fıkrasının " Anayasanın 76 ncı maddesi ve özel kanunlarda sayılan suç ve mahkûmiyetler dışındaki kayıtlar için " bölümünün, iptal edilmesi nedeniyle doğacak

hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edici nitelikte görüldüğünden, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 53. maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları gereğince İPTAL HÜKÜMLERİNİN, KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK BİR YIL SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE, OYBİRLİĞİYLE, 20.1.2011 gününde karar verilmiştir.

VIII- SONUÇ

A- 7.5.2010 günlü, 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca, 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile ilgili gerekli düzenlemeler yapılmadan, Mahkeme'nin çalışıp çalışamayacağına ilişkin ön meselenin incelenmesi sonucunda; Mahkeme'nin çalışmasına bir engel bulunmadığına, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Fettah OTO, Zehra Ayla PERKTAŞ ile Celal Mümtaz AKINCI'nın, gerekçesi 2010/68 esas sayılı dosyada belirtilen karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

B- 25.5.2005 günlü, 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu'nun:

1- 9. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi ile (3) numaralı fıkrasının son cümlesinin, itiraz başvurusunda bulunan Mahkeme'nin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, bu bent ve cümleye ilişkin başvurunun Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE,

2- Geçici 2. maddesine ilişkin esas incelemenin, maddenin, (1) numaralı fıkrasının 'Anayasanın 76 ncı maddesi ile özel kanun hükümleri saklıdır.' biçimindeki son cümlesi ve (2) numaralı fıkrasının " Anayasanın 76 ncı maddesi ve özel kanunlarda sayılan suç ve mahkûmiyetler dışındaki kayıtlar için " bölümü ile sınırlı olarak yapılmasına,

C- 5352 sayılı Kanun'un;

1- 12. maddesinin,

a- (1) numaralı fıkrasının Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

b- (2) ve (3) numaralı fıkralarının Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE,

2- Geçici 2. maddesinin, (1) numaralı fıkrasının 'Anayasanın 76 ncı maddesi ile özel kanun hükümleri saklıdır.' biçimindeki son cümlesi ve (2) numaralı fıkrasının " Anayasanın 76 ncı maddesi ve özel kanunlarda sayılan suç ve mahkûmiyetler dışındaki kayıtlar için " bölümünün Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

D- 5352 sayılı Kanun'un;

1- 12. maddesinin (1) numaralı fıkrasının,

2- Geçici 2. maddesinin, (1) numaralı fıkrasının 'Anayasanın 76 ncı maddesi ile özel kanun hükümleri saklıdır.' biçimindeki son cümlesi ve (2) numaralı fıkrasının " Anayasanın 76 ncı maddesi ve özel kanunlarda sayılan suç ve mahkûmiyetler dışındaki kayıtlar için " bölümünün,

iptal edilmesi nedeniyle doğacak hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edici nitelikte görüldüğünden, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 53. maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları gereğince İPTAL HÜKÜMLERİNİN, KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK BİR YIL SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE,

OYBİRLİĞİYLE,

20.1.2011 gününde karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Haşim KILIÇ	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Fulya KANTARCIOĞLU
Üye	Üye	Üye
Ahmet AKYALÇIN	Mehmet ERTEN	Fettah OTO
Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Serruh KALELİ	Zehra Ayla PERKTAŞ
Üye	Üye	Üye
Recep KÖMÜRCÜ	Alparslan ALTAN	Burhan ÜSTÜN
Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Hicabi DURSUN	Celal Mümtaz AKINCI